

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.

Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Plac-u. 12. (Nagytemplomtér felől.) Telefon 330.

Itt a király!

Tegnap este berobogott a budapesti pályaudvarra az udvari vonat. — Csöndesen, szeliden, ringatva, öelve hozta a királyt.

A királyt a politika hozta. Az a politika, a mely Budapest és Bécs között, oh be régóta teljesít már forgalmi szolgálatot. Hamarjában nem is tudunk visszaemlékezni olyan időre, amikor a király nem a politika matt kereste volna fel kedvelt és hű magyarjait. A méltányosság, sőt holmi régi törvények ugyan előírják, hogy a királynak — politika ide, politika oda — egy félelvet magyar székes-fővárosában kellene töltenie. De Bécsben van egy másik törvény, hogy a király csak akkor menjen Budapestre — ha muszáj. És ez a törvény az erősebb. Különben Bécsben a „muszáj“ annyit is jelent, mint „politika“. Mert úgy értelmezik a dolgot, hogy a mi nekik politika, az nekünk muszáj.

És azt demonstrálta legtöbbször a király személyes látogatása is, hogy az élére állított kérdés immár elérkezett a muszáj-megoldás stádiumába. Lehet, hogy csak véletlenül esett össze oly gyakran a király megérkezése egy-egy

tulértett bécsi politikai követeléssel. De annyiszor esett össze, hogy most már alig lehet kiverni a magyar ember fejéből azt a gondolatot, hogy a király látogatása mindig valami súlyos politikai kérdéssel van kapcsolatban.

Innen van az, hogy valahányszor a Burgban elkezdnek csomagolni Budapest felé: a magyar embernek az örömtől kinyilik a bugyelárisa a zsebében. Mert — itt egészszünk ki az ismereteinket —: a politika nemcsak annyit jelent számunkra, hogy „muszáj“, hanem annyit is jelent, hogy „pénz.“ Sok pénzt jelent a bécsi szótárban a politika, amit sohasem Bécsből hoznak ide, hanem mindig innen visznek Bécsbe. A pénzről van szó és nem politikáról. Mert ami igaz-igaz, sokszor politikát is szállítunk Bécsbe, de azt rendszerint a legközelebbi postával visszaküldik. A politikánkat soha sem tudta használni Bécs, mert az rossz. A pénzünkre ezt még soha sem mondták.

Mindebből, egy fegyelmezett, logikájú elme azt következtetheti, csak hogy ide mindig pénzért jön az udvar. Nem a saját céljaira való pénzért, hanem valamely politikai kérdésre szükséges pénzért.

A külszin ugyan azt mutatja, hogy ez idő szerint csend van a politika berkeiben. Pedig a csend csak látszólagos. A kulisszák mögött a legnagyobb forrongás és bizonytalanság érzete dul a politikusok között.

A véderőreform, amely újabb rettenetes millióknak kipréseletét célozza az agyonsanyargatott és politikailag kiuzsorzott magyar néptől és amely hivatva van az örületes méretű katonai készenlélet még magasabbra felcsigázni, már most is előreveti árnyékát. Különösen a Justh-párt legutóbbi taktikája olyan hatalmas fegyver a mai rendszer ellen, amely majdnem biztosan kormányváltást fog előidézni.

Az általános titkos választói jog energikus követelése a függetlenségi párt részéről s ennek kapcsán az újból lángra lobbant közvélemény fenyegető hangulata méltó félelmet idézett elő munkapárti uraméknál.

Nagyon is alapos tehát a félelem, amikor a király Budapestre jövetelére gondolunk. Vajjon miért jött? Miféle újabb nyomasztó terhek réme fenyegeti az országot és milyen üdvös mozgalmat van hivatva ellensúlyozni ez a legmagasabb látogatás. Rosszul esik, hogy

Szines férfi ingek Feketésénél.

A koldus.

Irta: Csechow Antal.

Nagyságos uram! Három nap óta nem ettem . . . Nincs öt kopekem sem, hogy hálólhelyet vehetnék magamnak. Nyolc éven át tanító voltam falun, hibámon kívül elvesztettem állásom. Denunciálás áldozata lettem. Egy év óta állás nélkül vagyok már.

Skworzow ügyvéd jól megnézte a koldust, szomorú, vörös szemét és megállapította, hogy ezt az embert már egyszer látta.

— És éppen most kaphatnék egy állást a kalugai kormányzószágban — folytatta a koldus — de nincs pénzem utiköltségre. Segítsen rajtam, nagyságos uram! Szégyenlem a koldulást, de mit csináljak? A szükség . . .

Skworzownak hirtelen eszébe jutott, hol látta ezt az embert.

— Hallja, barátom, azt hiszem, tegnapelőtt is megazólitott engem, de akkor nem volt tanító, hanem diák. Igazam van?

— Nem, ez lehetetlen, — hebegte a koldus — én falusi tanító vagyok és megmutathatom az okmányaimat, ha úgy kívánja.

— Ugyan hagyja ezeket az ostobaságokat! Akkor diáknak adta ki magát, sőt azt is elbeszélte, hogy miért csapták ki az iskolából. Nem emlékszik?

Az erélyes hangra a koldus megijedt és reszelő hangon kezét szívére téve megszólalt:

— Igaz, nagyságos uram, hazudtam. Se tanító, se diák nem vagyok. Ez mind hazugság. A templomi kórusban énekeltem és részegség miatt elcsaptak. Mit csináljak? Hazugság nélkül nem megy az ember semmire. Ha megmondom az igazat, úgy egy kopeket sem adnak az emberek. Az igazsággal akár éhen halhatok. Mit csináljak?

— Mit csináljon? — kiáltotta az ügyvéd és a koldus mellé lépett. — Dolgozzon, dolgozzon!

— Dolgozni . . . nagyon szép! Hol kapok munkát? Nem adnak nekem munkát sehol!

— Ostoba beszéd! Maga fiatal, erős, egészséges, találhat munkát. Hanem lusta, elszokott a munkától. Tíz lépésnyire a bűdös pálinkától. A hazugság már a vérébe ment, csak koldulni és hazudni tud már. Ha azután egyszer mégis eszébe jut dolgozni, akkor a munka kevés, de a bér nagy legyen.

— Hogy beszélhet csak így — felelt a koldus.

— Hol kapjak munkát? Kereskedősegédnek öreg vagyok már, ezt már gyermekkorban kell kezdeni.

Háziszolgának nem vesz fel senki, mert restellik, hogy letegezzenek . . . gyárba se vesznek, itt valami szakmát kell érfeni és nem értek semmit.

— Kifogást látom, azt talál eleget, de mondja csak, hogy lennének a favágással? Akar nálam fát vágni?

— Igen, nagyon szívesen.

Skworzow a kezét dörzsölte, behivta a szakácsnét:

— Olga vezesse ezt az urat az istállóba, ott majd fát vág.

A koldus a vállát vonogatta és a szakácsné után ment.

Skworzow bement a lakásába. Onnan kiláthatott az udvarra. Látta, amint a szakácsné és a koldus az udvaron át mentek.

Olga mérgesen nézett kísérlőjére és kiköpött előtte. Azután kinyitotta az istállót és dühösen becsapta utána az ajtót.

— Valószínűleg a kávézásnál zavartuk meg — gondolta magában az ügyvéd.

Azután látta, amint az áltanító leült, fejét vörös tenyerébe hajtotta és gondolkozni látszott. A szakácsné behajította neki a baltát és újra kiköpött előtte.

A koldus erre felállított egy darab fát és a baltával gyöngéden ráütött. A fa természetesen feldől, mire a koldus előlről kezdte. Skworzow haragja már elmúlt, sőt már szégyellte is, amit tett. Egy művelt, talán beteg embert hogyan is kényszeríthetett, hogy ilyen hidegben ilyen durva munkát végezzen?

— Nem árt neki, — gondolta magában visszatérve irodájába. — Csak az ő javára történik.

Egy óra múlva megjelent Olga és jelentette, hogy a fa fel van vágva.

— Adj neki ötven kopeket . . . és ha akar, minden elsején eljöhet fát vágni.

igy van, de nem érezhetünk és gondolhatunk másként a mult idők szomorú tapasztalataira gondolva: „Félünk a görögötől, még ha ajándékot hoz is.“ Biztosan valami cselfogás rejlik az ajánlók mögött is.

Khuen a királynál. Budapesti tudósítónk táviratozza. Tegnap délelőtt féltizenkét órakor jelentkezett a királyi várban Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök audienciára. A király, aki ma szokása szerint korán kelt és misét hallgatott, kegyesen fogadta a magyar kormányelnököt.

Értesülésünk szerint Khuen-Héderváry gróf jelentést tett a királynak az osztrák kormányfővel folytatott tárgyalásokról, azoknak lefolyásáról és eredményéről.

Hogy ez az audiencia sem egyéb, mint bengáli tűz, azt bizonyára mondani sem kell. Hozzá tartozik a komédiához, hogy a felség itt, magyar fő- és székvárosában vegyen tudomást arról, hogy „nincs győző és nincs legyőzött,“ jóllehet Khuen tudja, hogy csak a magyar kormány az, amely legyőzött. Azonban: hátha akad valaki Magyarországon, aki talán a mai audienciában is valamely magyar győzelmet lát.

Arról, hogy a király előzetes szankciót adott-e a véderőreform és a katonai perrendtartásra vonatkozó törvényjavaslat benyújtására, egyelőre pozitív hír nincs, de biztosra vehető, hogy Khuen ezt a szankciót is megkapja.

Küzelem a választói jogért. A Reformklub igazgatósága tegnap látogatott értekezleten tárgyalja tegnap az általános választói jog érdekében kifejtendő további agitáció módjait. Ez alkalommal elhatározta, hogy a vidék több nagyobb városában legközelebbi népgyűléseket fog egybehívni. A gyűlésen részt vett Justh Gyula és Batthyányi Pál gróf is.

A 'Debreczen' szerkesztősége és kiadóhivatala Piac-utca 12. sz. a.

Esején megint eljött az áltanító és, noha nem tudott a lábán állni, oly részeg volt, mégis keresett újra ötven kopeket. Ettől kezdve gyakrabban jelent meg az udvaron és mindig volt valami munka: havat lapátolt, kitisztította az istállót, szőnyeget porolt és minig kapott negyven-ötven kopeket, sőt néha ruhát is.

Egy idő múlva Skworzow magához hívatta a koldust.

— A szavaim, úgy látszik, mégis használtak magánál. Látom, józan és akar dolgozni. Hogy hívják magát tulajdonképp?

— Luskow.

— Most már más rendesebb munkát is tudok a maga számára. Tud írni?

— Igenis!

— Akkor menjen ezzel a levéllel holnap St. kollégámhoz, az majd ad aktákat másolni. Dolgozzék! Ne így! — Skworzow megelégedetten, hogy egy embert visszatértet a rendes munkához, megveregette Luskow vállát, sőt kezét is szorította vele. Luskow elvette a levelet, elbucszott, többé nem mutatkozott az ügyvédnél.

Két év telt el. Egy este Skworzow a színház pénztáránál állt és jegyet váltott, mikor mellette egy kopott prémeskabátú ember egy karzati ülést kért.

— Luskow, maga az? — kérdezte az ügyvéd meglepetten, mikor az egykori favágót felismerte. Mit csinál itt? Mivel foglalkozik?

— Köszönöm, jól vagyok... egy köz-

A husdrágaság ellen.

A városi tanács intézkedik.

Lapunk tegnapi számában hírt adtunk arról a huszorsóról, amely jelenleg Debreczenben a végletekig fog fejlődni, ha a hatóság idejében nem intézkedik.

Az ügy tegnap a város tanácsát is foglalkoztatta. A tanács tagjait Reitz János kir. főállatorvos tájékoztatta a Debreczenben uralkodó állapotokról s valóságos huszorsórának bélyegezte a mészárosok eljárását.

A főállatorvos a legsürgősebb intézkedések megtételére hívta fel a tanács figyelmét, mert csak erős hatósági beavatkozással remélhető, hogy a már tarthatatlan viszonyokban fordulat áll be.

Felemlítette Reitz János azt is, hogy pár év előtt Egerben indított akciót a város a mészárosok ellen, az ipartársulat látva a komoly lépéseket, az első intrádára 20 százalékkal szállították le a húsárát. Ma Debreczenben a legdrágább a hus az ország összes városait tekintve.

Nem kivétel még a főváros sem, ahol ugyan megkéri a hus árát, de első rendűt kap a közönség, míg nálunk drágán fizetetik meg másodrendű hus árát.

Az intézkedést illetően azt javasolja a főállatorvos, hogy a tanács intézzen feliratot a földmivelési miniszterhez s kérje meg, hogy a száj és körömfájástól fertőzött vidékekről is engedélyezze a vágó állatoknak rendkívül szigorú állatorvosi vizsgálat mellett eendő behozatalát.

Az állatokat külön vágányokon közvetlenül a vágóhid rakodójára vinnék és a többi állatokról elkülönített istállóknak helyeznék el. Ilyen módon az élő állatok ára lejjebb szállna.

Az elrendelendő intézkedések másik része az, hogy a tanács küldjön ki megbízottakat a szerb határra, ahol tudvalevőleg a Szerbiából behozható vágómarha kontingenst levágják és küldik szét az országba.

A város megbízottai tárgyaljanak az esetleg Debreczenbe szállítható husmennyiség-

jegyzőnél vagyok alkalmazva és már 35 rubelt kapok havonta.

— Igazán nagyon örülök, hogy megfogadta a tanácsom. Emlékszik még, hogy össze kellett szidnom akkor?

— Köszönöm is szépen, — felelt Luskow. — Nagyon szépen beszélt akkor. Nagyon hálás vagyok érte, de a szakácsnéjának még hálásabb. Isten adjon ennek a derék, jó lánynak minden szerencsét. Tulajdonképp mégis az ön Olga szakácsnéja mentett meg!

— Az én szakácsném? Hogyan?

— Nagyon egyszerűen. Ha eljöttem önhez fát vágni, akkor rákezdte:

— Te részeges disznó! Te nyomorult fráter. Még mindig nem dögöltél meg! Ezután pedig leült velem szemben és keservesen elkezdett sírni. — Te szerencsétlen ember! Semmi örömd nincs ezen a földön és a tulvilágon, részegséged miatt a pokolban kell elégned. Szegény bűnös! — Mennyit sírt miattam esem mondhatom. A fő dolog azonban az volt, hogy helyettem mindig feldarabolta a fát. Tudja uram, én egyetlenegy darab fát nem vágtam fel magánál, mindent ő. Miért tette és én az ő hatása alatt miért változtam meg annyira, hogy még az ivással is felhagytam, igazán nem tudom megmondani. Ő javított meg és ezt soha nem fogom neki elfelejteni. Bocsásson meg, kérem, már csöngöttek!

Luskow köszönt és felment a karzatra.

ről és számítsák ki a husárakat a szállítási és kezelési költség figyelembe vételével.

A városnak magának kell az ügyet a kezébe vennie. Vállalkozóra a dolgot bizni nem szabad, mert a mészárosok könnyen kijátszhatják az illetőt s a drága viszonyok nem javulnak meg.

A tanács elfogadta Reitz Fános előterjesztését ehhez képest kiküldte Zimonyba Rostás István főkapitányt és Reitz főállatorvost, akik szombaton este utaznak el. Utközben kiszállnak Temesvárt is, tanulmányozni fogják a husdrágaság megszüntetésére tett intézkedéseket.

A kiküldöttek hazaérkezése után a tanács megfogja tenni a további lépéseket, hogy a húst olcsóbbá tegye.

A hitbizományok ellen

A képviselőház ülése

A képviselőház tegnapi ülésén főképp a hitbizományokról esett szó.

Ezt az ócska, országot emésztő intézményt döngetik a képviselők, ettől a kormánytól és a háta mögött ülő többségtől azonban hiába várja bárki is egy radikális lépés megtételét.

Részletes tudósításunk az ülés lefolyásáról a következő:

Kabós Ferenc alelnök negyed tizenegy óra után megnyitja az ülést.

Hitelesítik a mult ülés jegyzőkönyvét. Elnök jelenti, hogy előterjeszteni valója nincs.

Következik

a földmivelésügyi költségvetés

folytatólagos tárgyalása.

Pirkner János (munkapárti): Mindazok a megjegyzések és javaslatok, amelyek a vita során idáig elhangzottak, messze mögötte maradnak a földmivelésügyi miniszter programjának. Ezután áttér az egyes mezőgazdasági problémák ismertetésére. Ma már csak az a mezőgazdasági képes a világgazdaságban helyt állni, amelynek virágzó állattenyésztése van. Az állattenyésztés, amely a gazdasági élet fokmérője, független minden más gazdasági ág fejlődésétől és összefüggés legfejlebb annyiban van, hogy minden más gazdasági ág az állattenyésztés virágzásával együtt virágzik. Az állattenyésztés termékeinek kivitele állandóan emelkednek. Depekoráció, hiúság nincs. A gabonatermelés nem igen alkalmas a fejlesztésre, annál inkább alkalmas erre az őstermelés másik ága, az állattenyésztés. A külkereskedelmi fogalom igazolja, hogy Magyarország Ausztriának és a b földnek szükségletét tudja fedezni. Rámutat a havasi tejgazdaságok alapításának és fejlesztésének nagy fontosságára, amely kérdéssel már a szerb kereskedelmi szerződés tárgyalása alkalmával részletesen beszélt. Az állattenyésztés fejlesztésének kérdését akkor lehet megoldani, ha az állatok kérdését sikerül megoldani. Elismeréssel szól arról, hogy most e téren sok történik és hangsúlyozza, hogy e téren nem szabad takszkodni. Az állatdíjazások ügyét rendezni kellene. Külön foglalkozik a lótenyésztés kérdésével, amelyet szintén az állattenyésztési törvényben kell rendezni. A remonda terjesztést és beszerzést is kell reformálni. A tejszövetkezetek támogatásának nagy jelentőségét konstatálja. Nagy elismeréssel a földmivelésügyi miniszter működésére íránt a javaslatot elfogadja.

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után Pap Elek állt fel szólásra, aki határozati javaslatot nyújtott be, melynek értelmében utasítsák a kormányt a hitbizományok eltörlésére vonatkozó törvényjavaslat benyújtására.

Ezután a tárgyalást délután egy órakor félbeszakították és kisorsolták azt az összehívhatatlansági zsűrit, amely ítélni fog

gróf Széchenyi Emil összeférhetlenségi ügyében. Hegyi Arpád képviselő ugyanis összeférhetlenségi bejelentést tett Széchenyi gróf ellen azon a címen, hogy a kormánnyal szerződéses viszonyban van, mert a katonai kincstár bérlő az egyik birtokát.

Justhék és a hitbizományok.

— Ugy van, úgy van! — kiáltják a feudális körök és eszeveszetteen tapsolnak és tele szájjal ordítanak, hogy szinte belezöldülnek és belekékülnek. Honnan ez a nagy lelkesedés?

Bizonyosan valaki nagy badarságot mondott, hogy ennyire helyeseknek. Igaz: nagy, közép és kis bányaságok sorozatából állt az, amit Baross János a hitbizományokról mondott a t. Házban. De tagadhatatlan, hogy némi rendszer azért mégis van benne, mint Hamlet tettettett örületében.

A hitbizományi törvény revíziójáról beszéltek.

Ebben van a rendszer.

A nemesség és főnemesség nem akar kizárólagos előjogokat élvezni; nagylelkűen meg akarja osztani a jogokat a polgársággal. Szép.

Miután a hitbizományok tömege sulyos átok gyanánt üli meg Magyarországot népeit, miután százezernyi főre menő tömegek vándorolnak ki évenként, mert a földbirtok lekötöttsége miatt nem tudnak egy talpalatnyi földhöz jutni: ennek folytán szaporítani kell a hitbizományokat.

Lám, lám! Milyen nemes és önzetlen lelkek vannak a feudális urak között!

Meg akarják osztani a polgársággal a jogaikat s még koldusabbakká akarják tenni Magyarországot népeit.

A célzat világos és félreélhetetlen. A hitbizományi törvény revízióját kövelelik, de olyanformán, hogy az önzetlenség köpeuyébe burkolózva, örök, vagy legalább beláthatatlan időkre biztosítsák a hitbizományokat.

Nem lehet pozitíve megállapítani, hogy mi ordít ki jobban ebből a felfogásból? — A gonoszság-e, a népgyűlölet-e, vagy pedig a lapos csalafintaság? Bizonyos, hogy a népek érdeke az utolsó, amire a feudális urak súlyt helyeznek.

Szerencsére van egy parlamenti párt mely vezéréől kezdve minden egyes harcosáig nem játéknak veszi a nép érdekeit, hanem igazán szíven viseli azokat. A Justh-párt ez. Az általános, titkos és egyenlő választójogot irván zászlójára, ebből logice következett, hogy a nép egyéb életbevágó gazdasági érdekeinek is harcosává lett. S ennek megint természetes folyománya az, hogy Baross indítványa kellő választ kap a Justh-párt részéről. Pap Elek a Justh-párt részéről ma indítványt tesz a hitbizományok eltörlésére. És ami ennél is fontosabb, harcolni fog érte.

A konzekvenciát tehát, melyet a feudális tábor nem akart észrevenni, a Justh-párt vonja le. Még nem tudni, mi sorsa lesz a Justh-párt indítványának, de annyi bizonyos, hogy a párt új bizonyítékot szolgáltatott arról, mennyire szíven viseli a nép érdekeit. Ha van parlamenti párt, melytől a nép mindent várhat, úgy ez a függetlenségi és 48-as Justh-párt.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Pénteken Halhatatlan lump operett Hudacsek Nelli fellépte.

Szombaton Halhatatlan lump operett Hudacsek Nelli fellépte.

Vasárnap délután Szókimondó asszonyság színmű.

Vasárnap este Cornevillei harangok operett Hudacsek Nelli fellépte.

Hudacsek Nelli, mint Gonda.

Az „Elvált asszony“ tegnap esti előadásán mutatta be csodás művészetét Hudacsek Nelli, a budapesti Városligeti színház subrett primadonnája, Gonda szerepében a legnagyobb bámulatra és csodálatra ragadta a közönséget. Ilyen táncművészetet, minden affektáltságtól mentes ragyogó temperamentumot és decens művészi játékot csak egy igazán vérbeli és pesti légkörben felnevelkedett művésznő produkálhat. Mert minden mozdulatán, öltözködésén, szédítően elegáns táncain meglátszott, hogy a primadonna a szűkebb értelemben vett Pestnek a leánya. Szinte hihetetlen, hogy ez a tulfiatal, szép leány ilyen rövid idő alatt honnan vett ekkora rutint, ilyen tökéletes arc-mimikát, szemjátékot és emellett kellemes hanganyagával briliáns bármű tudást. Mindennek csak zseniális, istenadta tehetsége adhatja meg a magyarázatot és az, hogy nyitott szemmel éles megfigyelő képességgel nézte az egész világot, az embereket. Mert amit Hudacsek Nelli produkált az este, azt nem lehet az iskolákban megtanulni.

Szinte szokatlan volt ez a tökéletes jelenség a debreceni színpadon.

Érezték ezt a színészek is, különösen Horváth Kálmán, aki hatványozott mértékben ragyogtatta jó kedvét és tehetségét. Zilahyné a címszerepben szintén kitűnően érvényesült. (—őly.)

* **Bihari Ákos klasszikus előadása.** Szombaton délután 3 órakor tartja meg Bihari Ákos a Vígsház kiváló művésze klasszikus előadását. A külföldön az ilyen művészi produkciók elég gyakoriak és egyes színészek mint felolvasók és szavalók kiváló hírnévre tettek szert. Az előadás félhelyárral tartatik meg.

* **Hudacsek Nelli fellépte.** Ma és holnap este újból fellép Hudacsek Nelli a városligeti színház bájos subrettje, Eysler legújabb operettjében a Halhatatlan lumpban, egyik legjobb szerepében Freitag Luizában. A címszerepet Horváth Kálmán játssza.

* **Perényi József jubileuma.** Jövő héten ünnepeli Perényi József szintársulatunk érdekes tagja 35 éves jubileumát. Zilahi igazgató ez alkalomra Strauss örökbecsű klasszikus operettjét, a Cigánybárót tűzte műsorra, melyben a jubilálás Barinkait játssza.

* **Szókimondó asszonyság.** Vasárnap délután 3 órakor mérsékelt helyarakkal, Sardou nagyhatású színműve a Szókimondó asszonyság kerül színre, a címszerepben T. Csige Böskével.

* **Színházi ügy a tanácsban.** A városi anács ma délelőtt tartott ülésén teljesítette Zilahi Gyula igazgató azon kérelmét, hogy szombaton, május 6-án délután Bihari Ákos szavakat adhasson elő a színházban a már jelzett programmal, fél helyarakkal mellett, vasárnap délután pedig egész helyarakkal mellett tarthasson előadást a karszemélyzet javára.

Szerelmi dráma a Simonffy-utcán.

Vérengző szerelmes.

Tegnap a délutáni órákban véres szerelmi drámát rögtönzött a Simonffy-utcán egy elkeseredett fiatal kocsis.

Orosz Imrének hívják a szerelmes fiatal embert, akit már régen gyöngéd szálak fűztek Pásti Eszter szakácsnéhoz. Pásti Eszter Labancz Ferencz polgári iskolai tanárnál volt szolgálatban s a szerelmi dráma színhelyéül Orosz a tanár lakását választotta meg.

Orosz Imre néhány nap előtt lépett ki a szolgálatából. Ezóta hely nélkül csatangolt a városban, csak ideálját, a hü nőt kereste fel még pedig többször napjában.

A szakácsné tegnap óta igen elkeseredett hangulatban találta Oroszt. Ez kesergett neki s elmondta, hogy az életét megúrta. A leány vigasztalta, hogy majd megváltozik a sorsa, de a fiú csak bánatos maradt.

Hogy hely nélkül volt nem bántotta annyira, mint az, hogy csunya pletykát hallott Pásti Eszterről. Azt mondták neki ugyanis, hogy már van az ideáljának más kedvese is. A tépelődő kocsis kérdőre vonta a szeretőjét, hogy mi igaz a beszédből s ez megnyugtatón igyekezett hogy csak rágalom az egész.

A végsőkig elkeseredett ifjú tegnap délután meglátogatta a szakácsnét, aki éppen más dolgaival volt elfoglalva.

— Gyere csak ki Eszter egy szóra — kiáltotta be Orosz az ablakon.

Pár perc múlva a leány mitsem sejtve kiment hozzá s ekkor izgatottan beszélgettek. Az udvaron lévőek csak azt hallották, hogy Orosz azt mondta a babájának:

— Eszter haljunk meg együtt!

A leánynak már ideje se volt válaszolni, mert Orosz kezében a következő percben megvillant a forgópisztoly csöve.

A szerelmes kocsis egymásután kétszer egy lépésnyi távolságról lőtt a leányra, akinek az egyik golyó a homlokába, a másik a hónaljába furódott.

Ezután Orosz a mellébe lőtt s összeesett. A lövések zajára az egész háznép összefutott s szörnyűködve nézte a vérükben fetregő szerelmeseket.

A legközelebbi telefon állomásról a mentőket értesítették, akik a sebesülteket a kórházba szállították.

Simon Miklós rendőrkapitány kihallgatta őket a kórházban. Orosz azt vallotta, hogy elkeseredése miatt akarta megölni magát, a leány ellenben kijelentette, hogy nem akart meghalni.

A dráma áldozatai valószínűleg felépülnek.

Mindenféle

Nyomtatványokat

olcsón készít

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Piacz-utca 12. sz. a.

Az új megyeháza építése.

A pályázati tervek felbontása.

Ma délelőtt kilenc órakor volt a versenytárgyalás Hajdúvármegye székházában az új vármegyeháza felépítésére vonatkozólag hirdetett versenypályázat folytán beérkezett ajánlatok tárgyában.

A pályázat eredménye kielégítőnek mondható, legalább is ezt mutatja a beérkezett ajánlatok nagy száma.

Délután három órakor a lebontásra hirdetett pályázatra beérkezett ajánlatokat bontották fel.

A mai versenytárgyalás a legközelebbi megyei közgyűlésen kerül döntésre, amikor az ajánlatok közül kiválasztják a legolcsóbbat és legelőnyösebbet.

A megyeház felépítésére vonatkozólag a következő ajánlatok érkeztek be:

Kis Jenő (Pécs) vászonredőnymunkák teljesítésére 1613 K.

Balla Ferenc (Budapest) kályhák munkálataira 14.470 K.

Instein Sándor és fia (Budapest) redőnymunkára 2399 K.

Budapesti kőgyár (Hamerle és Sysman) kőfaragó- és műkőmunkára 17.685 K.

Barta Gergely és fia (Debrecen) festő- és mázoló munkára 13.956 K.

Venyige Adolf és Echstein Lajos szobafestő munkára 18.111 K.

Várady József (Budapest) asztalos munkára 36.335 K.

Mihalicza György ácsmester ácsmunkákra 16.419 K.

Hirsch és Frank (Budapesti) vaskályhákra 13.625 K.

Hevesmegyei Gyáripár r.-i. (Poroszló) ácsmunkára 20.203 K.

Peitő Ferenc (Debrecen) ácsmunkára 18.218 K.

Kaszanyitzky Andor (Debrecen) üveges munkára 13.391 K.

Walla József cementárakra 16.685 K.

Blattner Gyula (Debrecen) üvegezési munkára 11.981 K.

Tóth Lajos és Hegedüs István építőmesterek (Debrecen) föld- és kőműves munkára 298.006 K.

Kardos László (Debrecen) vászonredőny munkára 1872 K.

Horváth József építő (Debrecen) ácsmunkákra 28.489 K.

Harsányi István (Debrecen) asztalos munkára 31.222 K.

Grüwald Testvérek és Schiffer kőműves, kőfaragó és tetőfedő munkára, továbbá az összes egyéb munkákra 650.752 K.

Theiszen H. és fia szobafestő munkára 15.925 K.

Tóth Gyula (Debrecen) kályhamunkára 12.333 K.

Fejér Lajos és Ritter Ignác építők (Debrecen) csaknem az összes munkálatokra 667.147 K.

Tóth István és Szilágyi János föld-, kőműves-, vas-, kőfaragó-, ácstb. munkákra 748.311 K.

Zellinger Ede (Debrecen) festő és mázoló munkára 20.935 K.

Kis Ignác (Debrecen) bádigos munkára 10.249 K.

Dorsch Hugó asztalos (Debrecen) 26.695 K.

Losonczy János, Juhász István lakatos és takaréktűzhely munkára 26.880 K.

Magasszer Lajos (Bpest) redőnygyáros vászonredőny munkára 2690 K.

Kalászy Kálmán asztalos (Debrecen) összes asztalos munkákra 35.019 K.

Kubinyi Lajos és Tsa (Debrecen) facement, padozat és burkoló munkára 62.389 korona.

Weisz Ede lakatos és takaréktűzhely munkákra 33.665 K.

Nyomdába tanulónak felvétetik egy fiu. Piacz-utca 12. sz.

UJDONSÁGOK

Hieronymi Károly meghalt.

Nagy gyásza van a parlamentnek és általában az egész politikai közéletnek. Tegnap délután háromnegyed 5 órakor szívszélhűdés következtében meghalt Hieronymi Károly kereskedelmiügyi miniszter.

A hír óriási szenzációként terjedt el az egész fővárosban és az ősz miniszter halála pártkülömbőség nélkül általános megdöbbenést keltett.

Puritán jelleme, hozzáférhetelensége, rendkívül széleskörű tudása, akarat és munkaereje és éles elméje politikai ellenfeleinek becsülését és elismerését is megnyerte.

Tagadhatatlan, hogy a kereskedelem és iparügy terén háromszori miniszterkedése alatt sikert tudott felmutatni, ezért megérdemli, hogy azt a sajnálatot és gyászt, amelyet ez a halálhír keltett országszerte.

A miniszter már hetek óta betegeskedett. Makacs hűlés támadta meg a 72 éves férfit, amely nagy veszedelemmel fenyegette az életét.

Mégis a kereskedelmi miniszter állapotában tegnap délelőtt némi javulás áltott be. A nagybeteg miniszterhez Bécsből elhívták Neusser tanárt, aki Korányi Frigyes és Korányi Sándor professzorokkal és dr. Bálint Rudolf háziorvossal konzultálva megállapította, hogy a miniszter a rendkívül válságos krízisen tulesett és tegnap délelőtt állapota, amely mindamelllett állandóan igen aggasztó valamivel javult.

Délutánra azonban rosszabbra fordult az állapota.

Ehhez hozzájárult az is, hogy a beteg megludta leányának Harkányi bárónénak a napokban történt elhunytát.

A nagy beteg miniszter orvosait arra kérte, hogy papot hívjanak, fel akarja venni az utolsó kenetet.

Leitmetter Kapisztrán János kanonok gyónlatta meg utóljára Hieronymit, aki az utolsó kenet felvétele után szívszélhűdés következtében kiszenvedett.

Hieronymi Károly halálával megüresedett az iglói mandátum.

A munkapárt pedig a legértékesebb és legtartalmasabb tagját veszítette el benne.

Perczel Dezső adott kifejezést ennek az

érzésnek a munkapárt mai esli értekezletén. Elhatározták, hogy koszorúval és a temetésen tömeges megjelenéssel fognak részvételüknek kifejezést adni.

A képviselőház mai ülésén Berzeviczy Albert, a Ház elnöke nagyszabású emlékbeszédet fog tartani az elhunyt miniszter érdemeiről.

— **A csatornázási vállalkozó panasza.** Fried és Adorján cég, a csatornázási munkálatok vállalkozója terjedelmes beadványt intézett a városhoz, amelyben azt panaszolja, hogy 700 ezer korona követelését még mindig nem utalták ki, ami véglegesen megakaszthatja a csatornázási munkálatok további folytatását, mert a végtelékig nem képes előlegezni a horribilis költségeket. A tanácsnak is ez a felfogása ebben a kérdésben, ezért sürgős véleményadásra hívták fel Magoss György dr. főügyészt, hogy a csatornázási vállalkozó jogos követeléseinek kiutalására tegyen indítványt.

— **Öngyilkosság aszpirinnel.** Singer Margit 16 éves debreceni leány meguntta azt a nagy nyomorúságot, melyben szülei házában élt és elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Elment az orvoshoz és heves főfájásról panaszkodott. Az orvos, husz aszpirint rendelt neki, amelyből Hatvan-utcai lakásán az öngyilkosjelölt tegnap délután tizenhatot beszedett. Természetesen rosszul lett a sok aszpirintől, úgy, hogy be kellett szállítani a kórházba. Az állapota azonban egyáltalán nem életveszélyes.

— **A bérkocsi állomások kihelyezése.** Rostás István főkapitány rendeletet adott ki, amely megváltoztatja a bérkocsi állomások mai helyét. Ez idő szerint ugyanis csak a legforgalmasabb pontokon, mint a vasutnál és a főutcán vannak bérkocsi állomások, ami hátrányára van a nagyobb mellékutcákon lakó közönségnek, mert így nem kaphat bérkocsit, csak a Piac-utcán. Az új rendelet szerint azonban közvetlen közelben rendelkezésére áll majd kocsi a Péterfia-, Rákóczi-, Csapó és egyéb utcákon lakóknak is. Az állomásnál pedig éjjel nyolc egyfogatu és nyolc kétfogatu bérkocsinak kell állandóan tartózkodni. A főkapitány részletes határozatát tegnap délelőtt a tanács is jóváhagyta.

— **Életunt öregasszony.** A debreceni kir. ügyészségnek tegnap telefonon jelentették Hajduszoboszlóról, hogy ott az éjjel öngyilkosságot követett el Csányi Sándorné. A 71 éves öregasszony nyomorban élt s végső elkeseredésében szánta rá magát az utolsó lépésre. Mikor a háznépe elcsendesedett Csányiné az udvarban lévő kutba ugrott s a vízben megfult. Tettét reggel vették észre.

— **Felakasztotta magát.** Hadházon mindenkori ismerte az öreg Rezes Miklóst, aki a község tipikus csavargója volt. Valamikor jobb napokat is látott Rezes Miklós, de lassan-lassan elzüllött. Tegnap este a hadházi előljáróság jelentette, hogy a község határában egy ember lóg az egyik akácán. A hatóság emberei kiszállottak a helyszínére és az akasztott emberben felismerték Rezes Miklóst. Az ügyészségnek jelentették az esetet, mely a temetési engedélyt megadta.

— **Kitüntetett nagy iparvállalat.** Az Országos Iparegyesület igazgatósága nagy arany éremmel tüntette ki a Budapest-Kőbányai Első magyar részvénytársaságot, mint amely a hazai sörtermelés megalapítása, fejlesztése és nagyarányú verseny- és kivitelképesség terén uttörő érdemeket szerzett. Az Iparegyesület meleghangú levélben értesítette a kitüntetésről a serfőzde igazgatóságát.

Kedélyes utazás. Szabadkáról írják nekünk: Kedden este a budapest-szabadkai vonatra Kelebián felszállt négy szabadkai városi díjnok. A harmadik osztályon utaztak, egy olyan fülkében, amelyben rajtuk kívül még négy kereskedő ült. A négy tisztviselő belekötött a kereskedőkbe, lökdösődtek, egyikük pedig egy Weisz nevű szabadkai kereskedőnek az ölbe hajtotta a fejét. Weisz arrébb lökte a díjnok fejét és azt mondta neki:

— Marhahúst nem tartok:

Erre kitört a harc, de a kalauz a négy kereskedőt egy másik fülkébe helyezte, hogy a további verekedésnek elejét vegye. A szabadkai állomáson azonban az egyik díjnok úgy megütötte Weiszot, hogy megszárdult. Ujabb skandalum lett, mire a rendőr az egész társaságot felírta.

A visszavont plágium-vád. Emlékeztetes Singer Artur lapszerkesztő doktorátusának ügye, amely már több mint egy esztendeje húzódik. A budapesti egyetem bölcsészeti kara legutóbb Singer szerkesztő szigorlatát azzal a megokolással semmisítette meg, hogy a Singer által benyújtott egyik munka az erdélyi szászokról „nem az ő, hanem más ember munkája.” E plágiumvád ellen Singer szerkesztő felelkezett, illetve újrafelvételt kért. Most a kar ennek helyt adott, visszavonta a plágium-vádat és hatályon kívül helyezte ítéletének erre a vádra alapított megokolását. Ennek dacára azonban fentartotta — most már indokolás nélkül — a szigorlatot megsemmisítő ítéletét. A bölcsészeti kar e határozatát a következő leiratban közölte Singer Arthur szerkesztővel:

„A budapesti kir. magyar tudományegyetem bölcsészettudományi kara f. évi március hó 31-én tartott V. rendes ülésében tudomásul vette: hogy Ön 1911. március 27. beadványában bocsánatot kér a bölcsészettudományi kartól ama sértésért, amelyet f. évi februárius hó 18-án hozza küldött iratában a karral szemben elkövetett; továbbá, hogy Ön belenyugszik a bölcsészettudományi karnak ama határozatába, mely az Ön bölcsészeti-doktori szigorlatát végérvényesen megsemmisíti. A bölcsészettudományi Kar az Ön folyó évi március hó huszonhetedik beadványában kifejezett újrafelvételi kérelmének a beadványhoz csatolt újabb adatok alapján f. tanévi V. rendes ülésében (március 31.) helyt adott erre való tekintettel a Kar f. évi februárius hó 13-iki IV. rendes ülésében hozott határozatának indokolásában a „Die Grundverfassung der Siebenbürger Sachsen” című kézirat szerzőségére vonatkozó részt hatályon kívül helyezte; de az említett kari ülés határozatának érdemi részét, mely az Ön bölcsészeti-doktori szigorlatának végérvényes megsemmisítését mondja ki, érintetlenül fentartotta a szigorlat előzményeinek egyéb mozzanatai alapján.

— **Nincs kivétel!** A főkapitány ismeretes rendelete ellen, amelylyel a zárórat behozta az összes kávéházakba és vendéglőkbe, fellebbezést adott be Kovács József, a Kossuth-szálló tulajdonosa azzal a megokolással, hogy az üzlete közel van a vasúthoz és éppen az éjjel érkező utasok adják meg az egész jövedelmét, ezek teszik ki üzletének a forgalmát. A városi tanács avval a megokolással utasította el a fellebbezést, hogy a főkapitány által kiadott rendelet alól, amely az összes e fajta üzletekre behozza a zárórat, nem lehet éppen ez esetben kivételt tenni. Szóval Kovács József vendéglős a kezébe veheti a koldusbotot, hacsak rövidesen újabb fordulat nem áll be a záróra kérdésében.

— **Egy házban két lakást,** lehetőleg négyöt szobásat kívánok bérbevenni a Piac-utcán, vagy közvetlen közelében augusztus 1-re. Cim a kiadóban.

— **Hol sörözzünk nyáron?** Csakis a Dréher sörcsarnok nagy nyári kertjében, amely már megnyílt. Arnyas fák alatt sörözik ott egész nap a közönség. Zóna reggeli különlegességek, Korona á la pilseni sör mindig frissen csapon, fekete-sör.

A mérnöki hivatal tulhalmozottsága. Aczél Géza főmérnök előterjesztést tett a tanácshoz, hogy a mérnöki hivatal személyzetét szaporítsák, mert a rendelkezésre álló tisztviselői nem képesek elvégezni azt az óriási munkaanyagot, amivel a mérnöki hivatal ez idő szerint tul van halmazva. Legalább is egy mérnök és egy építészre van szükség, mert a folyamatban levő rpitkezések, javítások és egyéb munkálatok meghaladják az eddigi munkaanyagot. A tanács elvben hozzájárult a főmérnök előterjesztéséhez és később fogja megállapítani az ujonnan szervezendő állások javadalmazását.

— **A meglagadott elögtétel.** Hugyecz György tekintélyes besztercebányai építőmester már hosszabb idő óta foglalkoztatta irodájában Kepess György tartalékos tiszt-helyettesét. A fiatalember édesapja, Kepess József állatorvos megkérte az építőmestert, hogy fiával, aki hajlik a könnyelműsége, szigoruan bánják. Mivel Kepess György hivatalos dolgát nem végezte pontosan, Hugyecz György több ízben szemrehányást tett neki emiatt. Egy alkalommal heves szóváltás kerekedett közöttük s végül Hugyecz Gy. annyira kijött sodrából, hogy tettelesen inzultálta hivatalnokát. Kepess György emiatt párbajsegédeket küldött főnökéhez, aki azonban kijelentette, hogy nem ad fegyveres elögtételt, azonban kész bocsánatot kérni. Mivel Kepess György nem kapott fegyveres elögtételt, azonban kész bocsánatot kérni. Mivel Kepess György nem kapott fegyveres elögtételt, mint tartalékos tiszt-helyettes jelentést tett ügyéről a katonai hatóságnak. Onnan azt az utasítást kapta, hogy a polgári bíróságon keressen elögtételt. Ebben a pörben a minap volt a tárgyalás és Koritsánszky királyi járásbíró mindössze husz korona pénzbírságra ítélte becsületsértésért az építőmestert. Az enyhe büntetés nem elégitette ki a tisztikart, amely most már magáévá tette Kepess ügyét. A tisztikar azzal a követeléssel fordult az „U r i K a s z i n ó”-hoz, hogy zárja ki kebeléből H u g y e c z Györgyöt. — A kaszinó választmánya azonban akként döntött, hogy Hugyecz továbbra is tagja maradhat a kaszinónak, mivel az afférben csak a fegyveres elögtételt tagadta meg, ellenben minden kikötés nélkül följajnlotta a bocsánatkérését. A kaszinónak ez a döntése arra bírta a besztercebányai aktív katonatiszteket — a közönséket és honvédeket egyaránt — hogy mindnyájan kiléptek az uri kaszinóból, sőt bejelentették kilépésüket a Sport Klubból s a Polgári kuglizó társaságból, amelyeknek az építőmester is tagja. Tegnap megadta a kegyelemadókat és három intézménynek a hadtestparancsnok rendelete, amely az aktív tisztikar eljárására kötelezi a tartalékos tiszteket és tiszt-helyetteseket is. Mivel a három intézmény tagjainak hatvan-hetven százaléka a tartalékos és aktív tisztekből kerül ki, valószínű, hogy a bukás szélére jutott mind-egyik.

Az ipartestület közgyűlése.

Vizierő az iparosoknak.

Az ipartestület előjárósága tegnap este rendes havi ülést tartott, melyen az elnök távollétében Harsányi István asztalos mester elnökölt.

Az ülésen a kereskedelmi és iparkamara bemutatta a hajdumegyei székház építésének terveire vonatkozó feltételeket.

Ugyancsak az iparkamara jelentette, hogy a nagydisznói állami gyapjuszövő ipari szakiskolába való belépésre előjegyzések elfogadtatnak.

Az ipartestületek országos szövetsége több kérdést intézett az ipartestületekhez, nevezetesen, hogy a kisiparosoknak gépekkel való segélyezése miként vált be?

A feleletet az elnökség adja meg a szövetségnek.

Néhai Eröss Lajos püspök özvegye közönetet nyilvánítt az ipartestület előjárósága által kifejezett részvért. Az ipartestületek országos szövetsége kérdést intézett az iránt, hogy a munkásbiztosítás terén az ipartestület minő sérelmeket észlelt eddig és minő intézkedéseket tartana célszerűnek a munkásbiztosítási törvény reformálásánál.

A kereskedelmi és iparkamara javaslatot tesz egy géperővel dolgozó vízi hajtóerőnek tömeges igénybe vétele érdekében. Ezen tervbe vett vállalat 300,000 lóerőt lenne képes üzembe hozni és a hajtóerő óránként 3—6 fillérbe kerülne.

A hajtóerőt szolgáltató vízmennyiséget egyik közeli vármegyéből szolgáltatná a vállalat. Akik hajtóerőt ily módon igénybe venni óhajtanak, azok az iparkamaránál előjegyezhetik.

Az előterjesztett számvizsgálati jegyzőkönyvet az ülés teljesen rendbe találta. Összesen 26 tanonc szabadítását jelentették be az ülésnek. Bodnár József kőműves tanonc munkaadójától, Csapos János építőmestertől egy 10 korozás aranyat és egy diszoklevelet kapott szorgalma és ügyessége jutalmául.

Éhenhalt egy milliomos hercegnő.

Különös, érdekes hír érkezik Moszkvából: a dugsgazdag Sacharszkoji hercegnő éhenhalt. A hercegnő évtizedek óta rendkívül különös életet élt.

Egy szerelmi csalódás után teljesen elzárkózott a világtól, hatalmas, ragyogó palotájának két szobájába költözött; ebből a két szobából husz év óta egyetlen egyszer sem mozdult ki.

Magánosan, elhagyatottan állt a palota, egyre romlott, egyre ócskább, egyre kopottabb lett. Olyan volt, mint valami elhagyott, elvarázsolt kastély, amelyre ráborult az emészítő, romboló bánat.

A nagy, hatalmas palotában senkit sem tűrt meg a különös hercegnő, egyetlen embersemélyt tűrt meg, a gazdasszonyát. Ez főzött a remete-hercegnőnek, mindennap beadta az ajlón keresztül egy keskeny hasadékon a kosztot öreg urnójének.

A hercegnő szinte légmentesen elzárkózott a külvilágtól, — két szobáját sohasem szellőztette, takarította.

Moszkvában legendák szövődtek a titokzatos hercegnő körül, számtalanszor elterjedt a hire, hogy a hajdan virágzó szépségben pompázó leány meghalt, elsorvadt. Egyszer a moszkvai kormányzó meg akarta nézni, él-e még a hercegnő és megkísérelte, hogy behatoljon a titokzatos két szobába.

A hercegnő azonban, mikor meghalotta, hogy idegen emberek járnak a palotában, éktelen sikoltozásban tört ki és azzal fenyegetőzött, hogy hogy megöli magát, ha rejtve tartott szobáiba törnek.

A kormányzó erre elállott a szándékától és visszaparancsolta az embereit.

Néhány nap óta a milliomosnő a gazdasszonyát sem hívta, úgy hogy az rosszat kezdett sejteni és jelentést tett erről a hatóságnak. Amikor behatoltak a lakásába, egy szalmaágyon holtan találták a milliomosnőt. Sovány testét rongyokká tépelt ing fedte és semmi sem árulta el hajdani szépségét. Agyában egy millió rubel készpénzt találtak, ezenkívül több háza is volt. A boncolás megállapította, hogy a halált éhség idézte elő. A gyomra egészen üres volt.

Kifutó fiu fizetéssel felvétetik lapunk szerkesztőségében

Titokzatos bűntény.

Eltűnt egy kocsi meg két ember.

Rendkívül érdekes és titokzatos bűntény számai jutottak ma reggel a fővárosi rendőrség kezei közé.

Egy gyári munkásné tette a följelentést, hogy testvére, aki székesfehérvárról kocsin indult még a múlt hónap elején a fővárosba minden cók-mókjával együtt, hogy itt telepedjék meg, nem érkezett meg Budapestre, de eltűnt vele együtt a fuvaros kocsi is kocsistól-lovastól együtt.

Maller Györgyné gyárimunkásné, aki a Pokol-utca 5. szám alatt lakik, ma reggel megjelent a főkapitányságon, ahol a következőket panaszolta el.

Testvére Zubek János székesfehérvári asztalosmester elhatározta, hogy családjával, — feleségével és négy apró gyermekével — együtt felköltözködjék a fővárosba, hogy itt folytassa mesterségét. Őt bizta meg, hogy lakást vegyen ki a számukra s talált is nekik megfelelő lakást a Bokor-utca 15. szám alatt.

Zubekék április 3-án indultak el Székesfehérvárról a fővárosba. Az asszony és a négy gyermek vonaton jött és meg is érkeztek, azonban maga Zubek, aki kocsin indult el butoraival, szerszámaival együtt, egyáltalán nem érkezett meg a fővárosba.

Eleinte csak várták itt, hogy mégis csak majd megérkezik, de miután hiábavaló volt a várás, Székesfehérváron tudakozódtak utána, azonban kiderült, hogy oda sem tért vissza.

Megállapították, hogy Zubek április 3-án tényleg elindult Kiss Ignác fuvaros kocsiján Székesfehérvárról Budapest felé. Az uton azonban nyoma veszett a két embernek, kocsistól, lovastól és butorostól együtt. Malterné most már attól fél, hogy a bátyját utközben meggyilkolták, mert ötszáz korona készpénz is volt nála.

A rendőrség természetesen megindította a nyomozást, mert minden jel arra vall, hogy a szerencsétlen ember tényleg bűntény áldozata lett. Vagy maga a fuvaros, Kiss Ignác gyilkolta meg, aki maga sem tért vissza egy hónap óta Székesfehérvárra, vagy pedig mindkettőjüket meggyilkolták s holttesteiket eltűntették.

Még reggel a legügyesebb detektíveket küldték ki Székesfehérvárra, hogy a titokzatos ügyre világot vessenek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A gazdák réme.** Hadházon a gazdák réme volt Kiss Miklós suhanc. Végig lopta Kiss az egész községet. Mindenfelől tyukot csirkét és libát vitt el s eladta Gyulai Piroskának, aki tovább adta. A csendőrség elfogta a tolvajt. A debreceni törvényszék Kiss fiatal korára való tekintettel dorgálásra ítélte, ellenben az orgazdát, Gyulai Piroskát 3 napi fogházzal sújtotta. Az ítélet jogerős.

§ **Karambol az országúton.** A múlt év november hó 29-én csaknem végzetes karambol történt a Debrecen—sámsóni országúton. Sámsomból repát fuvaroztak a városba Sári Imre alsójózsai lakos és társai. A szoboszlói uti sorompónál Kanál Lajos szekeres társa megállott, Sári pedig tovább hajtott. Az üsszeütközés oly heves volt, hogy a kocsi rudja Kanál lábszárait oly súlyosan se-

besította meg, hogy sokáig ágyban feküdt. A debreceni törvényszék Tóth Aurél elnöklése alatt tegnap vonta felelősségre Sári Imrét s 20 korona fő és 10 korona mellék-büntetésre ítélte.

§ **Klein Róza gyilkosa.** Szeptemberben nagy szenzációt okozott egy rablógyilkosság, amit az Adria-szállóban követett el Fekete Vilmos gyógyszerészegéd Klein Róza prostituált ellen. Ez ügyben a tárgyalást e hó 12-ére tűzte ki a budapesti esküdtségi bíróság. Fekete védője Lengyel Zoltán dr. országgyűlési képviselő lesz.

TÁVIRATOK.

Büntet a király.

Róma, május 4. Livornóból jelentik, hogy a király parancsára kizárták a tengerészeti akadémiából gróf Salenit. A mulatós kicsapongó hadapród, aki az aostai herceg fia, és a király unokaöccse, husvétra Rómába rendelte Viktor Emánuel király, hogy megpirongassa, de gróf Saleni nem egedelmeskedett, hanem Genuába utazott.

A belga királyné súlyos beteg.

Brüsszel, május 4. A belga királyné betegsége nagyon súlyos. Albert király magántitkára ezt mondta ma a hírlapíróknak: Télen tifuszba esett a királyné. Az olaszországi és egyiptomi útulás nem hozott gyógyulást és a királyné Angliába utazott. Plymouthban a kiszálláskor órákig vesztegelt a hajó a zord időben és a királyné a fedélzeten meghült. A fültögyuladás nagyon fájdalmas és a betegség azért veszedelmes, mert a fuljázat is inficiálva van.

Vérengzés a vasutállomáson.

Krakó, május 4. A pályaudvaron tegnap, mikor éppen egy személyvonat kocsijaiból kiszállottak az érkező utasok, egy ismeretlen ember főbelötte magát. A golyó nem talált halálosan és az öngyilkos másodszer is elsütötte revolverét, de keze már reszketett és a golyó leterített egy mellette álló asszonyt, Belz törvényszéki hivatalnok nejét. Átfurta fejét és egy iskolásfiu nyakát is horzsolta.

Iszonyu rémület támadt, az utasok hanyatthomlok menekültek ki a pályaudvarról. A halálosan megsebesült öngyilkost és Belznet a kórházba szállították, az iskolásfiu sebe ellenben olyan jelentéktelen volt, hogy gyalog mehetett haza.

Az orosz külügyminiszter halálán van.

Pétóvár, május 4. Hónapok óta élethalál között lebeg Sasonow külügyminiszter. Tüdőgyulladás állott ki s mikor valamennyire fellábadt. mellhártyagyulladását kapott. Tegnap oly aggasztó fordulat állott be, hogy a család valamennyi tagját betegágya köré gyűjtötték. A katasztrófa minden pillanatban bekövetkezhetik.

Vasárnapi szabadság a katonáknak.

Brüsszel, május 4. A hadügyminiszter rendeletet bocsátott ki, amelylyel a katonáknak szombaton estétől vasárnap estig szabadságot ad, elutazhatnak helyőrségeikről haza, de visszatérve, tartoznak irással igazolni, hogy

szüleiknél voltak látogatóban. Egyidejűleg átírt a hadügyminiszter a vasuti miniszterhez, hogy adjon féláru jegyet a szüleikhez utazó katonáknak.

Zavargások Marckkóban.

Tangeri, május 4. A havas ügynökség jelenti Fezből, 27-iki kelettel: Bremond őrnagy tegnap ide bevonult. A meghalla teljesen ép és rendes állapotban volt, dacára, hogy egészen a városig harcolnia kellett. A fölkelő törzsek még mindig nincsenek teljesen egyözve.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, május 4.

Az árak 50 kilogramonként

buza máj.	12 73—12 81.
buza okt.	11 47—11 66.
rozs apr.	9 46—9 66.
rozs okt.	9 32—9 66.
zab május.	9 67—
zab okt.	7 33—07 74.
tengeri máj. 1911.	6 58—
Tengeri juli 1911.	6 70—06 73.

Értéktőzsde. Osztrák hitelrészvény 649 50 Magyar hitelrészvény 817—.

REGÉNY.

A régi jó világbol.

Folytatás.

— Hát mind kivette már az árvák pénztárából a mostoha gyermekeinek pénzét? — kérde Kupecz csak úgy odavetve.

— Nem azt. Még vagy ötödfélszáz forintjuk lesz az árvák atyjánál, de ahhoz nem nyulhatok.

— Már miért ne?

— Feleségem nem engedi.

— Ej ej? és mi köze feleségének a maga dolgához? — Kérde Kupecz gunyos nevetéssel.

— Tudja, első apjukról maradt a gyermekekre és egy részét ugys már kivettem, hát azt mondja, jobb, ha ott hagyjuk.

— Jól van. Igy hát semmit sem mondtam. Majd Nemugyot, a csizmadiát szólítom föl, az talán tudni fogja módját ejteni — viszonzá Kupecz nyugodtan.

Mit? A csizmadiát? Nemugyot? Ez tisse el kezemről az ötven forintot? — kiáltá Nádverő és szikrázó szemekkel szökött fel ültéből.

— Asak ugy első kivetéskézp mondtam, hogy ötven forint, de az százra is felrughat. Attól függ, hogy adjuk majd ismét a jószágot — veté oda Kupecz.

Ne keresse fel a csizmadiát Mihály gazda.

Meg lesz a pénz.

Én teremtem elő — mondá Nádverő izgatott hangon.

Egy-két hét múlva megint visszaadhatja az árvák atyjának, annyi időre csak ki fogják adni.

Nagyobb biztosíték fejében kösse le nekik a házát.

Száz forint nyereségért akármelyik megteszi — biztatá őt Kupecz nyugodtan.

— Ugy van! az a csiriznyaló kapva kapna rajta! — lihegett a másik. — De majd elvégzem én azt a feleségemmel. És mikorra kell a pénz?

— Jövő hétfőre!

Folytatjuk.

Hirdetmény.

A „Debreczeni Helyi Vasut Részvénytársaság“

ezennel közhírré teszi, hogy részvényeseinek 1910. évi december hó 6-án tartott rendkívüli közgyűlése, a kereskedelemügyi magy. kir. miniszter által 1910. évi november hó 11-én 77,200/1910. III. sz. a. kiadott engedélykirat alapján a meglévő hálózatnak **villamos üzemű vasuttá való átalakítása és új villamos üzemű vonalakkal való kibővítése céljából** elhatározta, hogy a társaság eddigi 600,000 koronányi alaptőkéjét **2,986,400 koronával 3.586,400 koronára felemeli.**

Evégből 14.932 drb új, egyenkint 200 korona névértékű, bemutatóra szóló részvény fog kibocsájtani.

Az ujonnan kibocsájtandó részvényekből:

1. 3000 darabra az elővételi jog a régi részvények tulajdonosainak biztosittatik olyképen, hogy minden egyes részvény után egy új részvényre gyakorolható az elővételi jog.

Az új részvények névértéken, azaz **200— (Kettőszáz) koronáért vehetők át.**

Felhivattak ez okból a „Debreczeni Helyi Vasut Részvénytársaság“ részvénytulajdonosai, hogy az ujonnan kibocsájtandó részvényekre való elővételi jog gyakorlása iránti készségüket a társaság igazgatóságánál Debreczenben (Petőfi-tér) **legkésőbb 1911. évi június hó 8-ik napjáig** írásban jelentsék be.

Az új részvények vételára 3 részletben egyenlítettendő ki és pedig:

- 30%, vagyis 60 korona az elővételi jog gyakorlása alkalmából,
- 40%, vagyis 80 korona 1911. évi július hó 8. napjáig bezárólag,
- 30%, vagyis 60 korona 1911. évi augusztus hó 8. napjáig bezárólag.

Az új részvények a villamos üzem megnyitása napjától részesülnek a társaság jövedelmében, viszont a részfizetési összegek után a villamos üzem megnyitása napjától, vagyis 1911. évi márczius hó 16-ától a fizetés napjáig 5%-os kamat lesz megtérítendő.

Az elővételi jog gyakorlásáról és az eszközölt lefizetésekről ideiglenesen elismervényt fog a társaság kiadni, míg maguk a részvények egy későbbi, megfelelően közléteendő időpontban fognak az ideiglenes elismervények egyidejű bevonása ellenében kiadatni.

2. 300 drb részvény a társaság régi részvénybirtokosai között ingyen fog felosztani olyképen, hogy minden 10 drb régi részvényre egy darab, illetőleg 5 drb régi részvényre egy fél ($\frac{1}{2}$) ily részvény jut.

A most forgalomban levő, névre szóló és forint értékben kiállított részvények a felemelt tőkére kiadandó részvényekkel azonos részvénycímetekre fognak kicseréltetni, aminek időpontját a társaság külön fogja közhírré tenni.

Debreczenben, 1911. évi május hó 3-án.

**A „Debreczeni Helyi Vasut R.-t.“
igazgatósága.**

Telefon szám, Május 7-től 412.

Könyvnyomda

Hirlapkiadóvállalat

áthelyezés

A Stenczinger-ház lebontása folytán 1901. év óta fennálló

Könyvnyomdám

a hirlapkiadó vállalattal együtt május hóban áthelyezem **Darabos-utca 7. sz.** házamba.

Ez alkalmából könyvnyomdám **szedőgépekkel és új modern anyagokkal villamos üzemre** rendezem be, úgy, hogy a legkényesebb igényeket is minden tekintetben kielégíthetem.

A n. é. közönség további b. pártfogását kérem mély tisztelettel

Horovitz Zsigmond.

Telefon 330.

Fényképészeti cikkek és levélpapírok Piac-utca 12. sz. a. papirüzletben

jutányos árban beszerezhetők.

Apró hirdetések.

Reform fűzők a legdivatosabb kivitelben, ugy-szintén saját készítésű bőrkeztűk, hosszú selyem keztűk, legolcsóbb árbau Nagy Andrásnál Kistemplom mellett.

28 KRAJCARÉRT fejel terfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

Eladó Diószegen 5600 quadrától, szépfekvésű, jóbortermő szőlőföld. Értekezhetni Mester-utca 25.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papirtüzetében Piac-utca 12.

Kifutó fiu lapunk szerkesztőségébe felvétetik.

Házilag főzött különleges baracklekvárnak kilóját 2'40, mézédés szilvalekvárnak 1'—, papírhéjú dió postakosaranként 4 koronáért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Ákáczzölőkarót, 1. rendű, 2 méteres, 20,000 db. egészben, vagy részletekben elad a hosszupályii-uradalom tisztartói hivatala. Hosszupályi (Bihar.-m.)

Fajbaromfi, fajebek, nyulak, diszgalambok, madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve Diana-telep, Tar (Hevesm.)

Mitalálók, bármely eszmét olcsón kidolgozom szabadalmaztatásra. Ems. Petrozsény, Deák-bánya.

Saját szabadalmazott gőzgéppel

poloskairtást felelőséggel

ugyszinte lakások pormentesítését is, villany porszívó géppel elvállalom.

KISS GYULA, Csapó-utca 44. sz.

Parkett-kefélést villany parkett-géppel szolid árban vállalom. Telefon 878. sz

BUTOR

Saját érdekében, mielőtt butorait beszerezné, tekintse meg óriás

raktárainkat. Állandóan 100-nál több háló-és ebédlő-berendezések, szalon-és börgarnitúrák, amerikai íróasztalok raktáron.

**WITTMAYER és TÁRSA
BUDAPEST.**

Főüzlet: VI., Andrassy-ut 60. szám.
Mintatermek: Csengeri-utca 54. szám.

TELEFON 122—15.

Kellner Dávid

fahereskedő
DEBRECZEN

Telefon szám 156.

lakását Miklós-utca 21. sz. alá helyezte át,

hol a legjobb minőségű száraz cser-tölgy-, bükk-, gyertyán- és vargafa, úgy zinte vágotfa megrendelhető.

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs háziszser

A DR. BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunkban is megjelent. Ez a háziszser hatásában és erőalkotásában **felülmulthatatlan gümőkóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás,** továbbá minden meghűlés okozta bajok, mint **rheuma, köszvény, csusz, ischiás, ízületi lob és zsábadban szenvedők, végül fagyás okozta és égési sebek** fájdalmainak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő- és testóvó háziszser.**

Rapható városunkban a következő cégeknek: STEINER MANÓ, BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS, KUBEK SÁNDOR gyógyszerészeknél, NAGY ANDRÁS, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS MÁYER JENŐ és BÉLA, MIHALOVITS JENŐ, STERN JÓZSEF és FIA kereskedő uraknál. Érmihályfalván: MÁTRAIAKOS gyógyszer-tárában. Földesen: WEISZ MIKSA kereskedésében. **1-20, 2-— és 2-50 koronás üvegekben.**

Készítik: **Dr. Borovszky R. orvos és Borovszky K. Budapest, II. kerület Fő-utca 77/c. szám.**

Harzi kanári madarak
állandóan kaphatók

2 éves nőtények 4—5 kor.

Csokonay Gyulánál
Debreczen, Péterfia-utca 61.

Alapított 1900. évben.

Poloskairtási vállalat.

Elvállalja a Poloska, Sváb, Ruszn bogarak és moly tökéletes kiirtását saját találmányu irtószerével és 636. sz. a. szabadalmazott „NOVATOR“-géppel. Féregirtó szerem 5 és 7 kor. Lakások átnézését is elvállalom szobánként 2 — koronáért. Tisztelettel:

Schwarz Izsó

Zugó-utca 7.

Berson
Gummisarokkal

egy
jótétemény!

Bártfa-Fürdő.

(Sáros-megye)

Posta-, távirda-, távbeszélő és vasuti állomás.

Fürdőidény: Májustól Szeptember közepéig.

A Kárpátok Beszkid nevű heglánczolatának déli lejtőjén 382. m. magasságban gyönyörű 6000 hold szálal fenyves erdővel környékezett hegyek által védett völgyben fekszik. Bártfa-fürdő, mint kimagasló kárpáti klimatikus gyógyhely is szerepel. Rendkívül jó gyógyeredményt mutat fel Bártfa-fürdő női bajnál, sápkór, vérhiány minden alakjainál, gégelégcső, tüdő, gyom r, bél idült hurutjainál, oly idegbajoknál és gyengeségeknél, melyek vérhiányon vagy kimerülésen alapulnak; görvély- és angolkórna; tüdőbetegeknek kitünő szolgálatot tesz Bártfafürdő balzsamos éghajla, végül utókura gyanánt karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használata után.

A részvénytársaság szállodáiban és magánvillákban 1540 kényelemmel berendezett szoba áll rendelkezésre. Szobaárak naponként 2—8 koronáig; hetenkint 20—50 koronáig. Nagyobb lakások egész évadra 200—600 koronáig bérelhetők. A lakások részben konyhával is el vannak látva. Piac naponként helyben. A fürdőben van több vendéglő, cukrászda.

Lakás az évad elején június 20-ig és végén, augusztus 20-tól kezdve a részvénytársaság szállodáiban és pedig: „Deák-szálló“-ban és az „Erzsébet-szálló“-ban 30 szála-akkal olcsóbb. Szónavas telített szén-sav-fürdők és vasláphozzátótes fürdők, ásvány-vizkurák kitünően berendezett elsórangu kéz vizgyógyintézet, savó- és kefir-kúra. A fürdőigazgatóság legújabbán bevezette a Penzi- rendszert, amely szerint az elő- és utóidényben egy személy teljes ellátása és lakása csak 8 koronába, a földényben csak 12 koronába kerül. A penzió-rendszerrel lehetővé van téve, hogy mindenki rendkívül olcsón tölthessen néhány hetet hazánk egyik legkisebb fürdőjében, ahol minden előnyt és kényelmet talál. A fürdőre vonatkozó mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál

A fürdő igazgatóság
Bártfa-fürdőn.